

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης την 25^η Νοεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 9.30 π.μ., με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού κ. Νικολάου Στυλιανάκη,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυομένου του τακτικού κ. Χαριλάου Χάρακα,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυομένου του τακτικού κ. Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου,

Λεωνίδα Νικολούζος,

Γεώργιος Τριανταφυλλάκης, κωλυομένης της τακτικής κ. Μελίνας Μουζουράκη και

Χαρίσιος Ταγαράς.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα – Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν **ο προληπτικός έλεγχος της από 9 Ιουλίου 1999 γνωστοποιηθείσας στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, που πραγματοποιείται με την εξαγορά από την εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA του τμήματος οπτικών της εταιρείας BAUSCH & LOMB INC, που σχετίζεται με την παραγωγή και εμπορία γυαλιών ηλίου και τμημάτων/εξαρτημάτων γυαλιών ηλίου.**

Στην συνεδρίαση παρέστη η εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της κ.κ. Παναγιώτη Μπερνίτσα και Σταύρου Καραγεωργίου, ενώ τη συζήτηση παρακολούθησε, μετά από έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, και ο Ιταλός πληρεξούσιος δικηγόρος της εταιρείας κ. Christoforo Osti.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια της Γραμματείας της Επιτροπής Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και κατέληξε προτείνοντας α) τη μη απαγόρευσή της υπο κρίση συγκέντρωσης, β) να υποχρεωθεί η εξαγοράζουσα να μην δεσμεύει τους πελάτες της – κυρίως καταστήματα οπτικών – με συμβάσεις αποκλειστικής προμήθειας ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση και των λοιπών εισαγωγέων στα σημεία πώλησης, γ) να επιβληθεί πρόστιμο εκ δραχμών δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) στην εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA για εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της υπό κρίση συγκέντρωσης, και δ) να επιβληθεί πρόστιμο εκ δραχμών σαράντα εννέα εκατομμυρίων (49.000.000) στην εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA και πρόστιμο εκ δραχμών ενός εκατομμυρίου (1.000.000) στην εταιρεία BAUSCH & LOMB INC για πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης κατά παράβαση των υποχρεώσεων του άρθρου 4ε παράγρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει..

Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω πληρεξούσιοι δικηγόροι, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις της αιτούσας, έδωσαν διευκρινήσεις και απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και, αναφερόμενοι και στο υπόμνημα που θα προσκομίσουν, ζήτησαν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού: α) την έγκριση της κρινόμενης συγκέντρωσης, β) να μην επιβληθεί στη γνωστοποιούσα πρόστιμο για καθυστέρηση στη γνωστοποίηση της εν λόγω συγκέντρωσης, άλλως να επιβληθεί το ελάχιστο πρόστιμο και να ληφθούν υπόψη οι σχετικές διατάξεις του ν.2741/99, γ) να μην επιβληθεί πρόστιμο στην εξαγοράζουσα εταιρεία για πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης, αφού, όπως προκύπτει και από τα προσκομισθέντα στοιχεία, η συμφωνία ήρτηται από τη λήψη εγκρίσεως από την Επιτροπή Ανταγωνισμού και η εξαγοράζουσα εταιρεία ουδέν δικαίωμα απέκτησε επί του δικτύου διανομής της BAUSCH & LOMB INC που διατηρείται αυτούσιο, και δ) να μην επιβληθεί πρόστιμο στην εταιρεία BAUSCH & LOMB INC, καθώς η τελευταία δεν προέβη σε καμία ενέργεια που να δικαιολογεί την επιβολή προστίμου. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 2.12.1999 στη γνωστοποιούσα τη συγκέντρωση και παριστάμενη στη συνεδρίαση εταιρεία για να προσκομίσει το υπόμνημά της.

Η Επιτροπή συνήλθε σε Διάσκεψη την 2 Δεκεμβρίου 1999, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ., στην ως άνω αίθουσα 611, την οποία και συνέχισε την 9.12.1999 και ολοκλήρωσε την 16.12.1999, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικά, η ενδιαφερόμενη εταιρεία κατά την συζήτηση της υπόθεσης, καθώς επίσης και το υποβληθέν από αυτή υπόμνημα,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1. Την 9 Ιουλίου 1999, με το υπ' αριθμ. 1333 έγγραφό της, η εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA (στο εξής αγοράστρια) γνωστοποίησε στην Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, την εκ μέρους της εξαγορά του τμήματος οπτικών της εταιρείας BAUSCH & LOMB INC (στο εξής πωλήτρια), το οποίο ασχολείται με την παραγωγή και εμπορία γυαλιών ηλίου και τμημάτων, εξαρτημάτων και ανταλλακτικών γυαλιών ηλίου.

2. Δυνάμει της ως άνω σύμβασης εξαγοράς, η οποία υπογράφηκε την 28 Απριλίου 1999, η πωλήτρια ανέλαβε να μεταβιβάσει προς εταιρείες, οι οποίες ελέγχονται από την αγοράστρια τις μετοχές θυγατρικών εταιρειών, περιουσιακά στοιχεία, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, σήματα και γενικότερα όλες τις λειτουργίες του δικτύου της, που σχετίζεται με την παραγωγή, προώθηση, διανομή και υποστήριξη γυαλιών ηλίου.

Η εν λόγω συγκέντρωση έχει ήδη πραγματοποιηθεί στις ΗΠΑ την 25 Ιουνίου 1999, ενώ για τα υπόλοιπα κράτη, στα οποία δραστηριοποιούνται τα εμπλεκόμενα μέρη, σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3 της από 28 Απριλίου 1999 σύμβασης εξαγοράς, η ολοκλήρωση της θα τελεί υπό την αίρεση της εγκρίσεως από τις αντίστοιχες εθνικές Αρχές Ανταγωνισμού.

3. Η αγοράστρια είναι Ιταλική εταιρεία και δραστηριοποιείται στην παραγωγή και διάθεση γυαλιών ηλίου, φακών και σκελετών για γυαλιά οράσεως. Ελέγχεται άμεσα από την εταιρεία "La Leonardo Finanziaria Srl" και έμμεσα από την εταιρεία "Leofin Holdings GmbH". Η ίδια

ελέγχει είκοσι επτά (27) επιχειρήσεις και μέσω αυτών δραστηριοποιείται σε είκοσι περίπου χώρες. Στην Ελλάδα, η αγοράστρια δραστηριοποιείται μέσω της θυγατρικής της “Luxottica Hellas A.E.”, την οποία ελέγχει κατά 70%. Ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών της, για το έτος 1998, ανήλθε στο ποσό των δρχ. 621.273.942.499 δρχ. (1.874.140.847 ECU), ενώ ο κύκλος εργασιών της σε εθνικό επίπεδο για το ίδιο έτος ανήλθε σε 6.542.568.735 δρχ. (19.736.375 ECU).

Η πωλήτρια εδρεύει στην Νέα Υόρκη των ΗΠΑ και είναι επικεφαλής ομίλου επιχειρήσεων, που αριθμεί περίπου σαράντα τέσσερις (44) επιχειρήσεις σε διάφορες χώρες. Δραστηριοποιείται μαζί με τις θυγατρικές της σε διάφορους τομείς και μεταξύ αυτών και στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποστήριξης γυαλιών ηλίου. Στην Ελλάδα διαθέτει υποκατάστημα, από το έτος 1998, μέσω του οποίου διακινεί κυρίως φακούς επαφής και υγρά για φακούς επαφής, ενώ τα γυαλιά ηλίου, που αφορά και η παρούσα υπόθεση, τα διαθέτει αποκλειστικά μέσω των εισαγωγικών εταιρειών WATER MOTION – ΣΠΗΛΙΩΤΗΣ και OPTOSTYLE – Ι. ΣΥΚΑΡΑΣ ΚΑΙ ΣΙΑ ΕΕ. Ο κύκλος εργασιών που αφορά το μεταβιβαζόμενο τμήμα των γυαλιών ηλίου και των εξαρτημάτων αυτών, σε εθνικό επίπεδο για το έτος 1998, ανήλθε σε 396.008.860 δρχ. (1.194.605 ECU).

4. Η σχετική αγορά περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Στην υπό κρίση συγκέντρωση, η πωλήτρια μεταβιβάζει το τμήμα οπτικών, το οποίο δραστηριοποιείται στην παραγωγή, διάθεση και υποστήριξη γυαλιών ηλίου. Και οι δύο επιχειρήσεις που συμμετέχουν στην εν λόγω συγκέντρωση απασχολούνται στον χώρο του επώνυμου γυαλιού ηλίου. Τα επώνυμα γυαλιά διαφέρουν από τα μη επώνυμα, λόγω των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών τους, της τιμής, της ποιότητας και του τρόπου διανομής τους. Τα επώνυμα γυαλιά ενσωματώνουν τεχνολογία προστασίας των ματιών από τις βλαβερές ακτίνες του ήλιου και σχεδίαση από γνωστούς οίκους και σχεδιαστές με ισχυρότατα ονόματα στην διαμόρφωση τάσεων και μόδας, διατίθενται δε από ειδικά καταστήματα οπτικών ή καταστήματα μόδας. Στην παρούσα συγκέντρωση, η σχετική αγορά περιλαμβάνει μόνο τα επώνυμα γυαλιά ηλίου.

5. Σε ότι αφορά την σχετική γεωγραφική αγορά, αυτή περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις διανέμουν τα σχετικά προϊόντα, υπό ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, η γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την Ελληνική επικράτεια.

6. Το βασικό χαρακτηριστικό της αγοράς των επώνυμων γυαλιών ηλίου είναι η πολύ περιορισμένη τοπική παραγωγή και η εισαγωγή σχεδόν του συνόλου αυτών από χώρες κυρίως της Ευρωπαϊκής Ένωσης και δευτερευόντως των ΗΠΑ. Εκ του λόγου αυτού δραστηριοποιούνται στην χώρα μας πολλές επιχειρήσεις εισαγωγής, εκ των οποίων οι κυριότερες είναι οι Luxottica Hellas, Safilo Hellas SA, American Vision και η νεοεισελθείσα De Rigo Hellas AEE.

Κυρίαρχη θέση μεταξύ των ως άνω επιχειρήσεων κατέχει η θυγατρική της εξαγοράζουσας Luxottica Hellas, η οποία διακινεί σημαντικά εμπορικά σήματα, μεταξύ των οποίων τα σήματα LUXOTTICA, ANNE KLEIN, BULGARI, BYBLOS, EMANUEL UNGARO, EMPORIO ARMANI, GIORGIO ARMANI, MOSCHINO κλπ. Ενδεικτικά, το 1998, ο κύκλος εργασιών της ήταν τριπλάσιος αυτού της Safilo Hellas, η οποία αποτελεί και τον κυριότερο ανταγωνιστή της. Με την ολοκλήρωση της εξεταζόμενης συγκέντρωσης, στα σήματα που διακινεί η Luxottica Hellas θα προστεθούν και τα ιδιαίτερα γνωστά σήματα της πωλήτριας RAYBAN και KILLERLOOP.

Η εταιρεία Safilo Hellas ιδρύθηκε το 1995 και ελέγχεται από τον Ιταλικό όμιλο Safilo. Διαθέτει στην Ελλάδα τα σήματα του ως άνω ομίλου, τα οποία είναι επίσης γνωστά και μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι οίκοι CHRISTIAN DIOR, GUCCI, CARRERA, SAFILO, FERRE, POLO, VALENTINO κλπ.

Η εταιρεία De Rigo Hellas ιδρύθηκε το 1998, είναι θυγατρική του Ιταλικού ομίλου DE RIGO και διαθέτει στην χώρα μας γυαλιά ηλίου με τα σήματα FENDI, FILLA, MARTINI κλπ.

Ο όμιλος εταιρειών της American Vision αποτελεί τον μεγαλύτερο Ελληνικών συμφερόντων όμιλο που δραστηριοποιείται στην σχετική αγορά. Διακινεί τα σημαντικά σήματα CALVIN KLEIN, DOLCE GABBANA, DONNA KARAN, κλπ.

Η θέση που κατέχουν οι ως άνω εταιρείες στην σχετική αγορά εξαρτάται εν πολλοίς από τις συμβάσεις αποκλειστικής ή μη διανομής, που συνάπτουν με τους ως άνω Οίκους σχεδίασης και κατασκευής.

Ενας σημαντικός παράγοντας που επηρεάζει την ζήτηση για τα συγκεκριμένα προϊόντα είναι και η μόδα, καθώς οι περισσότεροι σχεδιαστές παρουσιάζουν συνεχώς νέες συλλογές γυαλιών ηλίου, δημιουργώντας νέες τάσεις και ανανεώνοντας την ζήτηση.

Η διάθεση των επώνυμων γυαλιών ηλίου γίνεται κυρίως μέσω των καταστημάτων οπτικών και δευτερευόντως των καταστημάτων μόδας.

Νομικά εμπόδια εισόδου στην σχετική αγορά δεν υφίστανται και η είσοδος είναι ελεύθερη σε κάθε επιχειρηματία.

Κατά την εκτίμηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού και αφού λήφθηκαν υπόψιν όλα τα διαθέσιμα στοιχεία, τα μερίδια αγοράς των δραστηριοποιούμενων εταιρειών στην σχετική αγορά για το 1998 διαμορφώθηκαν, ως εξής: Luxottica Hellas AE 52%, Safilo Hellas SA 14%, De Rigo Hellas AEE 12%, American Vision AEE 10%, Bausch & Lomb Inc. 5% και λοιποί 7%.

7. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2 εδ. β του ν. 703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μια τουλάχιστον επιχείρηση ή μια ή περισσότερες επιχειρήσεις, αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Στην κρινόμενη υπόθεση, με την εξαγορά των μετοχών και των περιουσιακών στοιχείων της πωλήτριας και των θυγατρικών της που αφορούν στην παραγωγή, διάθεση και υποστήριξη γυαλιών ηλίου, πραγματοποιείται οριζόντια συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4 παρ. β, η οποία εμπίπτει

στις σχετικές με τις συγκεντρώσεις ρυθμίσεις του ως άνω νόμου. Η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτεται τουλάχιστον η μια από τις δύο προϋποθέσεις, που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του μεριδίου αγοράς, το οποίο υπερβαίνει το 25%.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την αυτή ως άνω διάταξη, κάθε συγκέντρωση αυτής της μορφής πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από την σύναψη της συμφωνίας ή την δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης και βέβαια πριν από την πραγματοποίησή της. Κατά την παρ. 2 του αυτού ως άνω άρθρου, η προθεσμία των δέκα (10) ημερών αρχίζει από την επέλευση της πρώτης από τις πράξεις, που αναφέρθηκαν προηγούμενα, ενώ κατά την παρ. 4 σε περίπτωση υπαίτιας παράβασης της υποχρέωσης προς γνωστοποίηση η Επιτροπή Ανταγωνισμού επιβάλλει στον καθένα από τους υπόχρεους προς γνωστοποίηση πρόστιμο ύψους τουλάχιστον 5.000.000 δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το επτά τοις εκατό (7%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.

Από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων με το άρθρο 4ε του αυτού νόμου, η δεκαήμερη προθεσμία για την υποβολή γνωστοποίησης, όταν αποτελεί αντικείμενο συμφωνίας αρχίζει από την «σύναψη της συμφωνίας».

Στην υπό κρίση υπόθεση, η συμφωνία εξαγοράς μεταξύ της αγοράστριας και της πωλήτριας υπεγράφη την 28 Απριλίου 1999 και γνωστοποιήθηκε στην Γραμματεία της Επιτροπής την 9 Ιουλίου του αυτού έτους, δηλαδή με καθυστέρηση πενήντα μίας (51) εργασίμων ημερών.

Η Ελλάδα είναι μεσογειακή χώρα με σταθερά καλές καιρικές συνθήκες, που απορρέουν από το εύκρατο κλίμα της και αποτελεί τόπο τουριστικής άφιξης και δραστηριότητας. Τα σχετικά στοιχεία, σε συνδυασμό με την ιδιαίτερη κλίση που χαρακτηρίζει τον Έλληνα για την προτίμηση επώνυμων καταναλωτικών αγαθών εν γένει, καθιστούν την Ελληνική επικράτεια ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα αγορά για τις δραστηριοποιούμενες στην αγορά επώνυμων γυαλιών ηλίου επιχειρήσεις.

Η πωλήτρια και γνωστοποιούσα εταιρεία παρουσιάζει διεθνή δραστηριότητα και έχει ισχυρή και πολυετή παρουσία στην χώρα μας. Στα προαναφερθέντα πλαίσια, η δραστηριοποίησή της σε μια χώρα, από την οποία αποκομίζονται υψηλά κέρδη και γίνεται αξιοσημείωτη διακίνηση των προϊόντων της, προϋποθέτει επίγνωση των πράξεων και σεβασμό των νόμων. Ειδικά στην παρούσα περίπτωση, σε καμία περίπτωση δεν δικαιολογείται η άγνοια του νομικού πλαισίου για τον ανταγωνισμό. Εξάλλου, η αγοράστρια προέβη σε γνωστοποίηση της κρινόμενης συγκέντρωσης στην Ιταλία τον Μάιο του 1999, ενώ στην χώρα μας τον Ιούλιο του 1999. Το επιχείρημα, το οποίο αναφέρει η αγοράστρια στο υπόμνημα της, το οποίο κατέθεσε προς την Επιτροπή, ότι οι δικηγόροι αυτής τελούσαν σε συγγνωστή πλάνη ως προς την φύση της συμβάσεως της 28^{ης} Απριλίου 1999, δεν ευσταθεί, καθώς οι αυξημένες συναλλαγές της αγοράστριας στην Ελλάδα απαιτούν αυξημένη προσοχή και επιμέλεια σε αυτές, πράγμα το οποίο η αγοράστρια δεν έπραξε.

Για όλους τους ως άνω αναφερόμενους λόγους, η Επιτροπή Ανταγωνισμού κρίνει, ομόφωνα, ότι η καθυστέρηση γνωστοποίησης της συγκέντρωσης οφείλεται σε υπαιτιότητα της υπόχρεης κατά νόμο αγοράστριας εταιρείας LUXOTTICA GROUP SPA, καθώς αυτή αμέλησε να προβεί στις αναγκαίες προς τούτο ενέργειες, και κατά πλειοψηφία, ότι πρέπει να επιβληθεί στην αγοράστρια πρόστιμο ύψους δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών, το οποίο δεν υπερβαίνει το προβλεπόμενο από τον νόμο όριο (αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,153% του κύκλου εργασιών της αγοράστριας στην εθνική αγορά κατά το έτος 1998).

Κατά τη γνώμη όμως ενός μέλους της Επιτροπής, το ως άνω πρόστιμο θα πρέπει να ανέλθει σε πέντε εκατομμύρια (5.000.000) δραχμές.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων, που υπάγονται στην διαδικασία προληπτικού ελέγχου, μέχρι την έκδοση της απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της υποχρέωσης αυτής έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή στους υπόχρεους προς γνωστοποίηση προστίμων ύψους τουλάχιστον 10.000.000 δρχ., το οποίο δεν υπερβαίνει το δεκαπέντε τοις εκατό (15%) του συνολικού κύκλου εργασιών, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 4στ.

Εξάλλου, στο άρθρο 32 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι οι διατάξεις του εφαρμόζονται σε όλους τους περιορισμούς του ανταγωνισμού, που επενεργούν ή μπορούν να επενεργήσουν στην χώρα, έστω και αν αυτοί οφείλονται σε συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων ή συγκεντρώσεις επιχειρήσεων που πραγματοποιούνται έξω από αυτήν.

Η ολοκλήρωση της εν λόγω συγκέντρωσης επήλθε, κατά την πλειοψηφία της Επιτροπής, την 25 Ιουνίου 1999, ημέρα πραγματοποίησής της στις ΗΠΑ και από την ημέρα αυτή η αγοράστρια είχε την δυνατότητα ελέγχου του εξαγορασθέντος τμήματος της πωλήτριας και επομένως δυνατότητα καθορισμού της πολιτικής του.

Το γεγονός ότι στην συμφωνία εξαγοράς της 28.4.99 περιλαμβάνεται όρος, σύμφωνα με τον οποίο, στις χώρες που δεν έχει εξασφαλισθεί η έγκριση των Αρχών Ανταγωνισμού, η ολοκλήρωση της συμφωνίας θα λάβει χώρα ευθύς αμέσως μετά την χορήγηση των ανωτέρω εγκρίσεων και επίσης ότι στην επιστολή μεταξύ των εμπλεκόμενων εταιρειών της 25.6.99 αναφέρεται ότι σε ορισμένες χώρες, η μεταβίβαση των τίτλων των αγορασθέντων περιουσιακών στοιχείων θα πραγματοποιηθεί κατά την σύναψη, δηλαδή την αυτή ως άνω ημερομηνία, αλλά η αποτελεσματικότητά τους θα εξαρτάται από την απόκτηση των απαιτούμενων κυβερνητικών εγκρίσεων δεν αναιρεί την οριζόμενη από την προδιαληφθείσα διάταξη του άρθρου 4β παρ.1 προθεσμία γνωστοποίησης ουδέ την επιβαλλομένη αποχήν συντελέσεως κατά εφαρμογήν του άρθρου 4γ του ίδιου νόμου της γνωστοποίησης συγκεντρώσεως προ της εκδόσεως σχετικής αποφάσεως της Επιτροπής που είναι εφαρμοστέες εν προκειμένω σύμφωνα με το άρθρο 32 του ίδιου ως άνω νόμου .

Η αγοράστρια και γνωστοποιούσα τη συγκέντρωση εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA, αν και από μακρού δραστηριοποιείται (μέσω θυγατρικής εταιρείας) στην Ελληνική αγορά, η οποία ευνοεί ιδιαίτερα τις δραστηριότητές της, δεν έδειξε και πάλι την απαιτούμενη προσοχή και δεν κατέβαλε την προσήκουσα επιμέλεια που δικαιολογείται από τις αυξημένες συναλλαγές της στην Ελλάδα και αμέλησε να αναμείνει την κρίση της Ελληνικής Επιτροπής Ανταγωνισμού,

προχωρώντας στην ολοκλήρωση αυτής. Για όλους τους ανωτέρω λόγους αλλά και συμπληρωματικά για όσους αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο 8, η Επιτροπή κρίνει, κατά πλειοψηφία, ότι η γνωστοποιούσα εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA έχει προβεί σε πραγματοποίηση της συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4ε παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, και ως εκ τούτου πρέπει να της επιβληθεί πρόστιμο σαράντα εννέα εκατομμυρίων (49.000.000) δραχμών, το οποίο δεν υπερβαίνει το ποσοστό που προβλέπεται από τον νόμο (ανέρχεται στο 0,749% του κύκλου εργασιών της αγοράστριας στην εθνική αγορά κατά το έτος 1998).

Κατά την άποψη όμως ενός μέλους της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν υφίσταται θέμα πραγματοποίησης της συγκέντρωσης με βάση τους όρους της γνωστοποιηθείσας συμφωνίας, δεδομένου ότι υπάρχει αίρεση προηγούμενης εγκρίσεως της συγκέντρωσης από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, και ως εκ τούτου δεν θα πρέπει να επιβληθεί στην εξαγοράζουσα πρόστιμο για παράβαση του άρθρου 4ε παρ. 1 του νόμου.

Επίσης, κατά την άποψη δύο μελών της Επιτροπής Ανταγωνισμού, το παραπάνω πρόστιμο θα πρέπει να είναι της τάξεως των εικοσιπέντε εκατομμυρίων (25.000.000) δραχμών.

9. Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 ν. 703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων, που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης.

Για την εκτίμηση μιας συγκέντρωσης να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, υπό την έννοια του παραπάνω άρθρου και σύμφωνα με την παράγραφο 2 αυτού, λαμβάνονται υπόψη η διάρθρωση όλων των σχετικών αγορών, ο πραγματικός ή δυνητικός ανταγωνισμός, η ύπαρξη νομικών ή πραγματικών εμποδίων εισόδου στην αγορά, η θέση των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων κ.α.

Από το άρθρο 4γ παρ. 1 και 2 προκύπτει ότι μία συγκέντρωση επιχειρήσεων εφόσον έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στην σχετική αγορά προϊόντος και στο σύνολο της εθνικής αγοράς ή σε ένα σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων ή υπηρεσιών τμήμα, ιδιαίτερα δε με την δημιουργία ή την ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, εμπίπτει στο πεδίο απαγόρευσης του άρθρου 4γ παρ. 1 και 2 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Ως προς το κρίσιμο ζήτημα του εάν η εξεταζόμενη συγκέντρωση μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό, ιδίως από την άποψη της δημιουργίας ή ενίσχυσης δεσπόζουσας θέσεως διαπιστώνονται τα ακόλουθα:

Η Luxottica Hellas AE που κατέχει το 52% της αγοράς και μετά την απόκτηση του τμήματος οπτικών (γυαλιά ηλίου) της B & L θα διευρύνει την γκάμα των προϊόντων της με επώνυμα εμπορικά σήματα όπως κυρίως τα RAYBAN και KILLERLOOP και το μερίδιο της θα ανέλθει στο 57% περίπου της αγοράς.

Οι κυριότεροι ανταγωνιστές της όπως η SAFILO HELLAS, AMERICAN VISION και η νεοεισελθείσα DE RIGO HELLAS διακινούν σημαντικό αριθμό εμπορικών σημάτων και κατέχουν μερίδια αγοράς που ανέρχονται σε 14%, 10% και 12% αντίστοιχα.

Εκτός από τις παραπάνω εταιρείες, στην αγορά δραστηριοποιούνται και άλλες 15 περίπου εμπορικές επιχειρήσεις που ασχολούνται με την εισαγωγή επώνυμων γυαλιών ηλίου, ενώ συνολικά διατίθενται στην χώρα μας περί τα 140 εμπορικά σήματα από τα οποία δέκα οκτώ (18) περίπου ανήκουν στην Luxottica.

Η αγορά των επώνυμων γυαλιών ηλίου στην χώρα μας εκτιμάται ότι θα συνεχίσει την ανοδική της πορεία, η οποία, εκτός από την παρακολούθηση των νέων τάσεων της μόδας, μπορεί να αποδοθεί και στην διαπίστωση από τους καταναλωτές της σημασίας που έχει για την υγεία των ματιών τους, το γεγονός ότι τα γυαλιά ηλίου που χρησιμοποιούν πρέπει οπωσδήποτε να πληρούν ορισμένες ποιοτικές προδιαγραφές, όπως αυτές των επώνυμων ειδών.

Ο δυνητικός ανταγωνισμός είναι υπαρκτός για το λόγο ότι η απόκτηση ή η απώλεια από μέρους των εταιρειών της άδειας χρήσης ενός διαδεδομένου εμπορικού σήματος μεταβάλλει την θέση που αυτές κατέχουν στην υπό εξέταση αγορά.

Η οικονομική ισχύς των σημαντικότερων ανταγωνιστών (Safilo Hellas, De Rigo Hellas κλπ.) δεν υπολείπεται αυτής της Luxottica Hellas δεδομένου ότι και αυτοί ανήκουν σε ισχυρούς πολυεθνικούς ομίλους του εξωτερικού.

Οι πελάτες των εταιρειών είναι ως επί το πλείστον τα οπτικά καταστήματα, τα οποία εμπορεύονται τα προϊόντα περισσότερων της μίας εταιρειών με ελεύθερη σχέση.

Με βάση τα παραπάνω εκτιμάται ότι η εν λόγω αγορά είναι μεταβλητή ανάλογα με την ισχύ των σημάτων που διακινεί η κάθε επιχείρηση και αν και η αγοράστρια εμφανίζεται να κατέχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά, αυτή δεν ισχύει στην πραγματικότητα, καθώς στο μέλλον μπορεί να εκμηδενιστεί αν οι κάτοχοι των σημάτων που εμπορεύεται στραφούν προς οποιονδήποτε ανταγωνιστή της. Ακόμη όμως και εάν τα πράγματα στην σχετική αγορά παραμείνουν ως έχουν δεν εκτιμάται ότι η προσθήκη των σημάτων Rayban και Killerloop στην ήδη ευρεία «ποικιλία» αυτών που διαθέτει η αγοράστρια θα ενισχύσει σημαντικά την ανταγωνιστική της θέση. Τα εν λόγω σήματα κυριαρχούσαν στην σχετική αγορά των επώνυμων γυαλιών ηλίου στην Ελλάδα κατά τις περασμένες δεκαετίες αλλά ήδη έχουν υποσκελιστεί από τα ανωτέρω επώνυμα σήματα σχεδιαστών μόδας όπως αυτό προκύπτει και από την συρρίκνωση του ποσοστού της πωλήτριας στην τοπική αγορά.

Βάσει των προεκτεθέντων για την δομή της σχετικής αγοράς, τις ανταγωνιστικές σε αυτές συνθήκες, η Επιτροπή κρίνει ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν είναι δυνατό να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

1. Αποφαίνεται, ομόφωνα, ότι δεν υφίσταται νόμιμος λόγος για να απαγορευθεί η από 9 Ιουλίου 1999 γνωστοποιηθείσα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση επιχειρήσεων, που πραγματοποιείται με την εξαγορά από την εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA του τμήματος οπτικών της εταιρείας BAUSCH & LOMB INC, που σχετίζεται με την παραγωγή και εμπορία γυαλιών ηλίου και τμημάτων/εξαρτημάτων γυαλιών ηλίου.

2. Αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, την επιβολή προστίμου ύψους δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών στην εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA για υπαίτια εκπρόθεσμη γνωστοποίηση της ως άνω συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, και

3. Αποφασίζει, κατά πλειοψηφία, την επιβολή προστίμου ύψους σαράντα εννέα εκατομμυρίων (49.000.000) δραχμών στην εταιρεία LUXOTTICA GROUP SPA για πρόωρη πραγματοποίηση της συγκέντρωσης κατά παράβαση του άρθρου 4ε παρ. 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Η απόφαση εκδόθηκε την 16^η Μαΐου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Σταύρος Αργυρόπουλος

Αντώνιος Μέγγουλης

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα – Μαρία Ταραμπίκου